

INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN ONDERWIJS 2020-2035

inleiding

Een integraal huisvestingsplan met meerjarenplanning voor het onderwijs (verder te noemen IHP) is een totaaloverzicht van alles wat er op het gebied van onderwijshuisvesting aan de orde is of kan komen alsmede de financiële gevolgen daarvan voor de gemeente. Een IHP biedt de mogelijkheid om zaken op elkaar af te stemmen om zo te komen tot een efficiënte inzet van de beschikbare financiële middelen. Basis voor een IHP is een goede leerlingenprognose. Voor elke prognose geldt echter dat die op langere termijn minder betrouwbaar wordt. Vandaar dat een IHP vaak niet meer dan een periode van 4 of 5 jaar beslaat.

Bij de rapportage over de overheveling van het buitenonderhoud c.a. naar de scholen voor primair onderwijs per 1-1-2015 is opgemerkt, dat de daarbij gemaakte afspraken moeten leiden tot een nieuw IHP. Naar aanleiding van deze overheveling is een (landelijke) discussie ontstaan over renovatie in relatie tot vervangende nieuwbouw en wie waarvoor verantwoordelijk is. Deze discussie heeft geleid tot een voorstel van PO-raad, VO-raad en VNG aan de minister van OCW. Onderdeel van dit voorstel is een wettelijke plicht om een IHP voor 16 jaar vast te stellen. Hiervoor zal de wet moeten worden aangepast, maar zo ver is het nog niet. Maar het is wel zaak om tijdig op een wetwijziging te kunnen inspringen. Vandaar dat uitgangspunt is een IHP voor 16 jaar. Met de schoolbesturen is afgesproken dat de basis voor het IHP het vastgestelde gemeentelijk beleid is, maar dat voor sommige scholen hiervan moet kunnen worden afgeweken.

In het IHP worden niet alleen de met de schoolbesturen gemaakte beleidsafspraken neergelegd, maar wordt ook aandacht geschonken aan andere van belang zijnde zaken zoals leerlingenprognoses, de gevolgen van leerlingendaling (krimp) en allerlei andere zaken en ontwikkelingen waarmee gemeente en schoolbesturen te maken krijgen en die van invloed (kunnen) zijn op de onderwijshuisvesting. De uitkomsten worden vervolgens financieel vertaald. Hierdoor weten zowel gemeente als schoolbesturen waar ze de komende tijd aan toe zijn. De in het IHP genoemde normbedragen zijn in euro's, inclusief BTW en van prijspeil 2020 (tenzij anders vermeld).

Het IHP dient als basis voor de te nemen medewerkingsbesluiten. Dat wil niet zeggen dat niet van het IHP kan worden afgeweken. Als daar aanleiding toe is, zal rekening worden gehouden met gewijzigde omstandigheden (zowel positieve als negatieve). Te denken valt hierbij aan wijzigingen in de ontwikkeling van het leerlingenaantal of de financiële positie van de gemeente. De financiële kaderstelling door de raad en het IHP dienen als het goed is op elkaar te zijn afgestemd. Mocht de financiële ruimte beperkter zijn, dan zullen noodgedwongen voorzieningen moeten worden opgeschoven in de planning.

gemeentelijk beleid

Per 1-1-2015 is het buitenonderhoud inclusief aanpassingen aan schoolgebouwen (uitgezonderd de gymnastieklokalen) in het primair onderwijs overgeheveld van de gemeenten naar de schoolbesturen (voor het voortgezet onderwijs was dit al in 2005 gebeurd). Dit betekent dat (afgezien van de gymnastieklokalen in het PO) de gemeente vanaf 1-1-2015 voor zowel het primair- als voortgezet onderwijs alleen nog verantwoordelijk is voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw, uitbreiding schoolgebouwen en –terrein, in gebruik geven bestaand gebouw, verplaatsing, eerste inrichting inventaris, medegebruik, herstel van constructiefouten en herstel en vervanging in verband met schade in geval van bijzondere omstandigheden (voor dit laatste hebben we ons verzekerd).

De impact van de overheveling in combinatie met enkele andere maatregelen was nogal groot en heeft in overleg met de schoolbesturen geleid tot nieuw gemeentelijk beleid met de volgende uitgangspunten:

- De minimale levensduur van een permanent schoolgebouw (zowel voor het basis- als het voortgezet onderwijs) is in principe 60 jaar. Binnen deze termijn komt renovatie/groot onderhoud volledig voor rekening van het schoolbestuur.
- Als een schoolgebouw 60 jaar oud is, vindt overleg plaats tussen gemeente en schoolbestuur over renovatie (voor rekening van het schoolbestuur met een bijdrage van de gemeente) dan wel

vervangende nieuwbouw (voor rekening van de gemeente met een bijdrage van het schoolbestuur).

- o Voor nieuwbouw en uitbreiding blijven het Bouwbesluit en de huidige normering gelden. Het Kwaliteitskader Huisvesting basisonderwijs wordt voor kennisgeving aangenomen.

In het bestuursvoorstel van 11-10-2016 over renovatie scholen is een regeling voor de gemeentelijke bijdrage bij renovatie na 60 jaar gepresenteerd (zie ook de notitie renovatie scholen d.d. 24-3-2016). Deze regeling geldt voor het primair onderwijs, maar dezelfde systematiek kan ook worden toegepast op het VO al liggen de verhoudingen daar iets anders (in het VO is geen investeringsverbod zoals bij het PO). Het college heeft besloten in te stemmen met deze regeling en niet te tornen aan de beleidsuitgangspunten zoals afgesproken in het kader van de doordecentralisatie buitenonderhoud c.a. Om het de schoolbesturen makkelijker te maken om na bijvoorbeeld 40 jaar een renovatiebeurt te plegen, is de mogelijkheid geschapen voor het afsluiten van een goedkope duurzaamheidslening bij de gemeente.

Naar aanleiding van het bestuursvoorstel van 17-9-2019 over het integraal huisvestingsplan onderwijs heeft het college o.a. besloten in te stemmen met de verhoging van de normvergoedingen met 40% en de notitie "Verhoging normbedragen onderwijshuisvesting en renovatie in relatie tot nieuwbouw". Dit heeft geleid tot de volgende (aangepaste) beleidsuitgangspunten:

- o De minimale levensduur van een permanent schoolgebouw (zowel voor PO als VO) is in principe 60 jaar. Binnen deze termijn komen aanpassingen, groot onderhoud en renovatie volledig voor rekening van het schoolbestuur. In bepaalde gevallen kan van deze termijn van 60 jaar worden afgeweken.
- o Als een schoolgebouw 60 jaar oud is, vindt overleg plaats tussen gemeente en schoolbestuur over renovatie dan wel vervangende nieuwbouw (beide voor rekening van de gemeente met een bijdrage van het schoolbestuur). Bij scholen met ruimten uit verschillende bouwjaren wordt uitgegaan van een gewogen bouwjaar.
- o Voor nieuwbouw en uitbreiding gelden de nieuwe, hogere normbedragen, met dien verstande dat uitgangspunt voor de gemeentelijke vergoeding is 90% van de werkelijke kosten tot maximaal de normvergoeding (taakstellend maximum). De eigen bijdrage van het schoolbestuur bedraagt in alle gevallen dus (minimaal) 10% van de werkelijke kosten.
- o De hogere normbedragen gelden ook als uitgangspunt bij de berekening van de gemeentelijke vergoeding bij renovatie (bij renovatie geldt een kortere afschrijvingstermijn). Basis voor de vergoeding is de normvergoeding voor nieuwbouw dan wel uitbreiding. Met name bij renovatie van een gedeelte van een gebouw ligt het meer voor de hand uit te gaan van de normvergoeding voor uitbreiding.
- o Bij het naar voren halen van voorzieningen mag een hogere eigen bijdrage van het schoolbestuur worden verwacht.
- o De mogelijkheid van een gemeentelijke duurzaamheidslening blijft bestaan.

Tijdens de planperiode bereiken (delen van) de volgende schoolgebouwen de grens van 60 jaar: Wilhelminaschool, Willem-Alexanderschool, Johan Frisoschool, Elimschool, In den Climtuin en De Waerdenborch. In dit verband kan De Regenboog buiten beschouwing blijven, omdat deze school onlangs is gerenoveerd.

overige beleidsafspraken

In het verleden zijn er meerdere beleidsafspraken gemaakt met de schoolbesturen. In het kader van het IHP zijn de volgende afspraken van belang:

- o Technische ondersteuning. De vergoeding van de kosten voor technische ondersteuning geldt alleen bij bouwkundige huisvestingszaken waarvoor medewerking wordt verleend, die vergoed worden op basis van werkelijke kosten (zonder taakstellend maximum) en waarbij het schoolbestuur bouwheer is. Vergoed wordt een percentage van 6% van de kosten op basis van de laagste definitieve offerte inclusief BTW. De vergoeding van 6% wordt gezien als een normvergoeding. Door de doordecentralisatie van het buitenonderhoud c.a. per 1-1-2015 zal vergoeding voor technische ondersteuning weinig meer voorkomen.
- o Medegebruik. Medegebruik (of verwijzing naar leegstand elders) is een instrument om de kosten van (tijdelijke) onderwijshuisvesting te beheersen. Bij een moeilijke(re) financiële positie van de gemeente zal vaker een beroep op dit instrument moeten worden gedaan. Hierbij zal een verschil in identiteit geen belemmering mogen vormen, al zal hiermee prudent worden omgegaan. Wat betreft verwijzing naar leegstand elders zijn er geen "harde" grenzen zoals Reggesingel en

- spoorlijn. Van het vorderingsrecht is tot nu toe geen gebruik gemaakt en door de leerlingenkrimp zal dat waarschijnlijk ook niet gauw gebeuren.
- o Benadering per bestuur. Gestreefd wordt naar een totaaloplossing per bestuur. Uitgangspunt daarbij is dat structurele capaciteitsproblemen structureel worden opgelost. Schoolbesturen met meerdere scholen zijn zelf verantwoordelijk voor een goede verdeling van de leerlingen over hun scholen. Dit kan door te schuiven met schoolgrenzen. Het moet niet zo zijn dat aan de ene kant extra ruimte wordt geclaimd, terwijl aan de andere kant sprake is van leegstand. In zo'n geval wordt verwezen naar eigen leegstand, ook eventueel naar leegstand bij een ander schoolbestuur. De problemen worden dan namelijk veroorzaakt door het eigen beleid (het niet-toepassen van schoolgrenzen) van het schoolbestuur.
  - o N-factor Elimschool. Bepalend voor de ruimtebehoefte van de Elimschool is o.a. de zogenaamde N-factor. Deze factor geeft de gehanteerde groeps grootte aan. Het aantal leerlingen gedeeld door de N-factor is het aantal groepen, waarbij het verkregen getal rekenkundig wordt afgerond. Voor de Elimschool wordt een N-factor van 14 gehanteerd, omdat tot de school ook (in hun ontwikkeling bedreigde) kleuters worden toegelaten.
  - o Nieuwe ontwikkelingen. Wat betreft de onderwijshuisvesting en nieuwe ontwikkelingen zoals een brede school (inmiddels wordt er gepraat over kindcentra) is de gemeente waar mogelijk voorstander van het campusmodel. De gemeente zal niet investeren in de huisvesting voor kinderopvang/buitenschoolse opvang. Dit IHP is dus puur beperkt tot onderwijsvoorzieningen. Onnodig moeilijke constructies wat betreft eigendomsverhoudingen en exploitatie dienen te worden vermeden, maar dat wil niet zeggen dat de gemeente niet openstaat voor praktische oplossingen. Door toenemende leegstand worden praktische oplossingen mogelijk (zie hierna).

coalitieakkoord 2018-2022

Dat in bepaalde gevallen van het vastgestelde gemeentelijk beleid moet kunnen worden afgeweken, is ook verwoord in het coalitieakkoord 2018-2022. Daarin staat: *“Er is behoefte aan een IHP voor de scholen, inclusief scenario's voor o.a. De Waerdenborch in Holten en de Haarschool en Johan Frisoschool in Rijssen. Dit plan moet flexibel en adaptief zijn en ook oplossingen bieden voor krimpsituaties. Wij vinden het ook belangrijk dat het slimme en duurzame huisvestingsoplossingen bevat en in samenwerking met het onderwijsveld is vormgegeven”*.

Op basis hiervan hebben de betrokken schoolbesturen (PCPO Rijssen, RSVR en Waerdenborch) een gezamenlijk scenariovoorstel ingediend. Naar aanleiding van het hiervoor genoemde bestuursvoorstel van 17-9-2019 heeft het college besloten in principe in te stemmen met het basis-IHP 2020-2035. Het college besloot ook de door de schoolbesturen ingediende scenario's niet over te nemen, maar in dit stadium te kiezen voor vervangende nieuwbouw van de basisscholen In den Climtuin, Johan Frisoschool (gedeeltelijk) en de Haarschool Rijssen in de periode 2021-2023 en verplaatsing van de Elimschool. De Wilhelminaschool wordt in principe doorgeschoven naar 2032. Dit leidt tot het volgende tijdspad:

2021/2022	In den Climtuin	vervangende nieuwbouw (op huidige plek)
2022/2023	Johan Frisoschool	gedeeltelijke vervangende nieuwbouw
2023/2024	Haarschool Rijssen	vervangende nieuwbouw (op huidige plek)
vanaf 2024	Willem-Alexanderschool	verplaatsing naar Opbroek
	Elimschool	verplaatsing naar Willem-Alexanderschool
	Wilhelminaschool	nieuwbouw/renovatie (mogelijk op plek Elimschool)
	De Waerdenborch	gedeeltelijke nieuwbouw/renovatie

Wat betreft De Waerdenborch zal in 2020 en 2021 nader onderzoek plaatsvinden naar de best mogelijke/haalbare oplossing voor de huisvestingssituatie. In de (meerjaren)begroting zijn middelen geraamd voor een gemeentelijke bijdrage in de kosten van dit onderzoek en voor het jaar 2024 is alvast een bedrag gereserveerd voor de “vernieuwbouw” van De Waerdenborch. Ook voor de vervangende nieuwbouw van In den Climtuin, Johan Friso- en Haarschool zijn middelen geraamd.

leerlingenprognoses

Basis voor het IHP zijn goede leerlingenprognoses. Voor elke prognose geldt echter dat die op de langere termijn minder betrouwbaar wordt. Daarom heeft het college in 2003 besloten om elke 2 à 3 jaar nieuwe leerlingenprognoses te laten maken. Op grond van nieuwe prognoses kan het IHP worden

geactualiseerd. Uiteraard staat het schoolbesturen vrij “eigen” prognoses te laten maken, maar die moeten dan wel voldoen aan de eisen van de onderwijshuisvestingsverordening.

De prognoses worden opgesteld door Planning Verband Groningen (PVG). De laatste prognoses van PVG dateren van januari 2020 en betreffen de periode 2019-2037. Naast leerlingenprognoses voor de gehele gemeente zijn er ook aparte prognoses gemaakt voor de nieuwe wijk Opbroek in Rijssen. Van de prognoses zijn 2 varianten gemaakt. De hoge variant gaat uit van de meest optimistische woningbouwplanning in het Opbroek, de lage variant van een minder optimistische woningbouwplanning. Over de uitkomsten kan globaal het volgende worden opgemerkt:

- Het verschil tussen de hoge en de lage variant is verwaarloosbaar. Bij het basisonderwijs in Rijssen is het verschil 42 leerlingen (PCPO 30 en RSVR 12 leerlingen). In lokalen uitgedrukt komt dit neer op één lokaal verschil voor het PCPO. Het maakt dus weinig uit welke variant wordt gehanteerd.
- Wat betreft het basisonderwijs in Rijssen is er sprake van krimp. Het gaat om een daling van ongeveer 400 leerlingen in totaal bij het PCPO en RSVR. Basisschool Klim-Op blijft stabiel.
- Bij de berekening van het leerlingenpotentieel in het Opbroek heeft PVG de algemene referentielijn voor nieuwbouwwijken gehanteerd. Bij deze benaderingswijze zou een protestants-christelijke basisschool gedurende ongeveer 5 jaar de stichtingsnorm van 200 leerlingen halen, terwijl 20 jaar vereist is voor het stichten van een nieuwe school. PVG wijst er bovendien op dat deze uitkomst nog te optimistisch is, omdat het Opbroek zich niet gedraagt als een standaard nieuwbouwwijk (er zijn in verhouding minder kinderen). De conclusie is dus dat een zelfstandige basisschool in het Opbroek (van welke denominatie dan ook) alleen mogelijk is door verplaatsing van een bestaande school. Een dislocatie is uiteraard altijd mogelijk, maar dit is vanuit bekostigingsoogpunt nadeliger.
- Wat betreft het basisonderwijs in Holten is er sprake van een stijging met in totaal ongeveer 100 leerlingen (verdeeld over de openbare scholen en De Regenboog).
- In het speciaal basisonderwijs blijft het aantal leerlingen van de Elimschool in Rijssen stabiel rond de 100 leerlingen. Voor Brekeldschool-De Brug (de tussenvoorziening) wordt uitgegaan van een structurele bezetting van 45 leerlingen (de maximale capaciteit).
- In het voortgezet onderwijs is bij alle scholen in Rijssen en Holten sprake van een leerlingendaling.
- Deze uitkomsten bevestigen in grote lijnen het beeld van de vorige prognoses. De uitkomsten voor het Opbroek zijn hoger, doordat in werkelijkheid meer huizen zijn gebouwd dan bij de vorige prognoses werd aangenomen.

Ondanks alle prognoses blijft het koffiedik kijken, zeker op de wat langere termijn. Daarom is het zaak om voorzichtig om te gaan met de bestaande capaciteit en niet te gemakkelijk capaciteit af te stoten.

gevolgen krimp

De verwachte krimp blijkt uit de hiervoor genoemde leerlingenprognoses van PVG. Afgezien van het basisonderwijs in Holten, Klim-Op en het speciaal basisonderwijs in Rijssen is er in onze gemeente over de hele linie sprake van krimp.

In Holten is jaren geleden al ingespeeld op de toenmalige krimp door bij de vervangende nieuwbouw van De Holterenk en de Haarschool uit te gaan van een lagere (maar niet te krappe) capaciteit. De opheffing van de Bosschool per 1-8-2015 was een onontkoombaar gevolg van de leerlingendaling. In Rijssen was het leerlingenaantal lange tijd stabiel, maar nu is duidelijk sprake van krimp. Met als gevolg de opheffing van rechtsweg per 1-8-2020 van obs De Salto, waardoor er geen openbaar onderwijs meer is in Rijssen. Voor de instandhouding van de overige basisscholen hoeft de krimp geen gevolgen te hebben (zie de toelichting per schoolbestuur en per school).

Een krimpend leerlingenaantal betekent meer leegstand. En leegstand kost geld. Er is voor de schoolbesturen een landelijke subsidieregeling voor de bekostiging van een regionale procesbegeleider leerlingendaling. Hiervan hebben schoolbesturen in onze gemeente al gebruik gemaakt. De rapportage van de regionale procesbegeleider kan de schoolbesturen helpen bij het bepalen van een standpunt hoe om te gaan met de leerlingendaling. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot samenwerking met andere schoolbesturen. Toenemende leegstand is echter ook een unieke mogelijkheid om de vrijkomende ruimte te benutten voor de brede school of een kindcentrum (zie hierna).

Hoe de schoolbesturen met de toenemende leegstand denken om te gaan, is aangegeven bij de toelichting per schoolbestuur. Hierbij moet worden bedacht, dat in dit IHP wordt uitgegaan van genormeerde leegstand (capaciteit minus genormerd aantal groepen). De werkelijke leegstand zal

minder zijn, doordat in de praktijk veelal meer groepen worden gevormd. Overigens kan een school ook beter iets te ruim dan te krap in het jasje zitten. Er moet ruimte zijn voor fluctuatie in het gebruik.

aanpassing aan onderwijskundige vernieuwingen

In onze gemeente zijn enkele basisscholen nog niet aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen, wat kan betekenen dat ze te krap in hun jasje zitten. Het betreft de volgende scholen: De Salto, Wilhelminaschool, Willem-Alexanderschool, Constantijnschool, Banisschool, Haarschool Rijssen en De Ronde Maat. Bij de Constantijnschool is al een deel van de aanpassing aan onderwijskundige vernieuwingen gerealiseerd. De Salto en de Haarschool Rijssen kunnen hier verder buiten beschouwing blijven vanwege de opheffing per 1-8-2020 respectievelijk de geplande vervangende nieuwbouw in 2023/2024.

Aanpassing aan onderwijskundige vernieuwingen is in de onderwijshuisvestingsverordening onder het overgangsrecht opgenomen als voorziening in de huisvesting en komt dus voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. Hiervoor geldt een normvergoeding die wordt bepaald op basis van de verschiloppervlakte tussen de minimum bvo-normen "oud" en "nieuw" bij het aantal groepen dat bepaald is op grond van de permanente ruimtebehoefte van de school (uitgedrukt in groepen) met als maximum het aantal groepen waarvoor de school over permanente huisvesting beschikt. De normvergoeding is inclusief een bedrag voor eerste inrichting. De normvergoeding geldt als taakstellend maximum en wordt naar beneden bijgesteld als minder bvo wordt gerealiseerd dan genormeerd. Met de schoolbesturen is afgesproken dat aanpassing aan onderwijskundige vernieuwingen zoveel mogelijk wordt gerealiseerd in één keer en in combinatie met uitbreiding of renovatie. Dan zijn namelijk besparingen mogelijk, die behoorlijk kunnen oplopen.

De aanpassing aan onderwijskundige vernieuwingen kan ook worden gerealiseerd door het op de bestaande capaciteit in mindering brengen van een leegstaand lokaal. Op de normvergoeding wordt dan een bedrag van € 85.084 (35 m² x € 2.430,96) in mindering gebracht. Er moet niet lichtvaardig worden omgesprongen met het afstoten van capaciteit, maar dit is wel een manier om (structurele) leegstand als gevolg van krimp op te vangen. Het is in elk geval zaak om aanpassingen aan onderwijskundige vernieuwingen zeer kritisch te bekijken. Het gaat om de volgende maximum normvergoedingen:

<u>school</u>	<u>max. vergoeding</u> <u>o.g.v. capaciteit</u>	<u>max. vergoeding</u> <u>o.g.v. behoefte</u>
Wilhelminaschool	255.251 (9 gr.)	255.251 (9 gr.)
Willem-Alexanderschool	303.870 (11 gr.)	206.632 (7 gr.)
Constantijnschool	230.941 (8 gr.)	158.012 (5 gr.)
Banisschool	376.799 (14 gr.)	279.560 (10 gr.)
De Ronde Maat	<u>279.560</u> (10 gr.)	<u>182.322</u> (6 gr.)
totaal	1.446.421	1.081.777

asbestsanering

Naar aanleiding van het bestuursvoorstel van 30-1-2017 over asbestsanering schoolgebouwen heeft het college besloten de kosten van noodzakelijke asbestsanering te (blijven) vergoeden aan de schoolbesturen onder de volgende voorwaarden:

- De aanwezigheid van asbest op zich is geen reden om tot sanering over te gaan. Doet een schoolbestuur dat toch, dan zijn de saneringskosten voor eigen rekening.
- Sanering in combinatie met (groot) onderhoud of renovatie wordt door de gemeente vergoed, tenzij de gemeente voor de kosten van (groot) onderhoud/renovatie al een genormeerde vergoeding verstrekt aan het schoolbestuur.
- Alleen de noodzakelijke saneringskosten worden vergoed, dus niet de kosten van vervanging.
- Om voor vergoeding in aanmerking te komen dienen de schoolbesturen tijdig een aanvraag in te dienen volgens de reguliere procedure voor het onderwijshuisvestingsprogramma. In bijzondere gevallen (bijvoorbeeld bij calamiteiten) kan hiervan worden afgeweken.

Vanaf 1994 mocht asbest niet meer in de bouw worden gebruikt. Asbest kan dus alleen voorkomen in schoolgebouwen tot en met het bouwjaar 1993. Uit een inventarisatie blijkt dat nog sprake is van asbest bij de volgende scholen (met een globale indicatie van de saneringskosten):

<u>school</u>	<u>saneringskosten</u>
1. obs De Salto	p.m.

2. Wilhelminaschool	15.000
3. Willem-Alexanderschool	4.000
4. Johan Frisoschool	27.000
5. Elimschool	1.300
6. In den Climtuin	26.000
7. Haarschool Rijssen	2.500
8. De Waerdenborch	p.m.
totaal	75.800 (incl. kosten techn. ondersteuning)

De saneringskosten vallen nogal mee, vooral als daarbij wordt bedacht dat de kosten over verschillende jaren worden gespreid en dat de kosten grotendeels "opgaan" in een eventuele renovatievergoeding (Willem-Alexanderschool) of in de sloopkosten van het gebouw (Johan Frisoschool, In den Climtuin en Haarschool Rijssen). De indicatieve ramingen zijn gebaseerd op de uitkomsten van de asbestinventarisaties type A. Daarbij gaat het om direct waarneembare asbesttoepassingen. Het is dus best mogelijk dat er (meer) asbest aanwezig is, maar dat zal pas blijken bij sloop, verbouwing of renovatie (dan is een asbestinventarisatie type B nodig). Bij gebouwen van voor 1994 moet eigenlijk altijd rekening worden gehouden met de aanwezigheid van asbest (en dus met extra kosten). Voor een nadere toelichting zie de notitie asbestsanering schoolgebouwen van 13-12-2016.

brandveiligheid scholen

Als juridisch eigenaar zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor de veiligheid van hun gebouwen. In 2014 en 2015 zijn alle scholen door de gemeente aangeschreven over de brandveiligheid van de gebouwen. Bij diverse scholen moesten maatregelen worden getroffen, waarbij het veelal ging om forse bedragen. De te treffen maatregelen kunnen worden onderscheiden in spoedmaatregelen (gericht op veilig vluchten) en overige maatregelen (overige bouwkundige tekortkomingen). De spoedmaatregelen zijn z.s.m. gerealiseerd. Voor de overige maatregelen moesten de schoolbesturen komen met een plan van aanpak. Naar aanleiding van het bestuursvoorstel van 21-6-2017 heeft het college ingestemd met het voorgestelde plan van aanpak en een eenmalige vergoedingsregeling (die globaal neerkomt op een 50/50-verdeling van de kosten tussen gemeente en schoolbesturen). Hiervoor is apart dekking geregeld, dus dit onderwerp kan in het IHP verder buiten beschouwing blijven. Deze regeling wordt in 2020 afgerond.

passend onderwijs

Wat betreft passend onderwijs vallen onze scholen voor primair onderwijs onder samenwerkingsverband PO-23-01 Twente Noord, dat bestaat uit de gemeenten Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holtten, Tubbergen, Twenterand en Wierden. Onze VO-scholen vallen onder het samenwerkingsverband VO-23-01 Twente Noord. De Reformatorische scholen hebben een eigen landelijk samenwerkingsverband, genaamd Berséba. De invoering van passend onderwijs heeft tot nu toe weinig invloed gehad op de huisvestingsbehoefte. Wel heeft passend onderwijs er toe geleid dat er bij de Brekeldschool een tussenvoorziening (De Brug) is gerealiseerd, wat een positieve invloed zal hebben op de kosten van het leerlingenvervoer naar het speciaal basisonderwijs te Zwolle. De invloed van passend onderwijs op het leerlingenaantal (en dus de huisvestingsbehoefte) van de Elimschool (SBO-school) en het VO is nog onduidelijk. Voorlopig lijken de gevolgen gering.

nieuwe wijk Opbroek in Rijssen

Zoals hiervoor onder leerlingenprognoses al vermeld, zijn er voor het Opbroek aparte prognoses gemaakt. De uitkomst van deze prognoses is dat (op grond van de huidige regelgeving) het Opbroek onvoldoende leerlingenpotentieel heeft voor het stichten van een zelfstandige school van welke denominatie dan ook. Echter, het realiseren van een zelfstandige school in het Opbroek kan ook gebeuren door de verplaatsing van een bestaande school. Maar dan moet er wel voldoende draagvlak zijn in het Opbroek (bijvoorbeeld minimaal de opheffingsnorm van 154 leerlingen). Gelet op de verdeling over de denominaties, komt voor verplaatsing een PCPO-school (de Willem-Alexanderschool) het meest in aanmerking. RSVR ziet voorshands af van een school in het Opbroek.

Gelet op de prognoses en de huidige omvang van de wijk Opbroek is verplaatsing van een school op korte termijn naar onze mening nog geen reële optie. Een locatie voor een school is ook nog niet vastgelegd. In de huidige structuurvisie is een mogelijke locatie aangegeven in het middengebied tussen fase Zuid en Noord, maar het is de bedoeling dat in het op te stellen stedenbouwkundig ontwerp voor Opbroek Oost rekening wordt gehouden met een schoollocatie.

Leerlingen uit het Opbroek zullen dus voorlopig naar de bestaande scholen moeten gaan, zoals de Beatrix- en Wilhelminaschool (PCPO), In den Clintuin en Haarschool (RSVR) en Klim-Op (Kath.).

kindcentra

Partijen (waaronder de VNG) pleiten o.a. voor het (wettelijk) mogelijk maken dat onderwijs- en kinderopvanginstellingen intensief samenwerken of in één organisatie kunnen opgaan. De inrichting van zulke kindcentra is afhankelijk van lokaal maatwerk en de behoefte in buurt of dorp. Gekozen kan worden voor één gebouw met daarin opvang en onderwijs of voor verbinding tussen de partijen of een combinatie van beide (en met bijvoorbeeld voorkeur voor één gebouw). Het concept kindcentrum en de fysieke plaats zijn twee verschillende dingen. Elke gemeente hoort de ruimte te krijgen om op een eigen manier kindcentra te ontwikkelen. Wet- en regelgeving staan nu in de weg. Vandaar dat in juni 2017 een petitie is aangeboden aan de Tweede Kamer.

Deze ontwikkeling pleit ervoor om zorgvuldig om te gaan met het bestaande lokalenbestand en om niet lichtvaardig capaciteit af te stoten. Leegstand (als gevolg van bijvoorbeeld krimp) biedt juist de mogelijkheid om scholen qua huisvesting soepel om te vormen tot kindcentra. Dit bijzondere mes snijdt aan 4 kanten: het biedt voordelen op het gebied van (inhoudelijke) samenwerking, de kinderopvangorganisaties kunnen tegen een redelijk tarief beschikken over geschikte huisvesting in de school, de scholen kunnen de kosten van leegstand in rekening brengen bij de huurder en de gemeente ontvangt via de scholen een stichtingskostenvergoeding voor de verhuurde lokalen (conform de hierover met de schoolbesturen gemaakte afspraken).

In het schooljaar 2019/2020 zijn van de volgende basisscholen lokalen en andere ruimten verhuurd aan organisaties voor kinderopvang en buitenschoolse opvang: Johan Frisoschool, Beatrixschool, Julianaschool (beide locaties), Willem-Alexanderschool, De Salto en Klim-Op.

overige ontwikkelingen

Hiervoor is al genoemd de komende wetswijziging in verband met de invoering van een verplicht IHP, de verantwoordelijkheid voor renovatie en de aanpassing van het investeringsverbod in het primair en speciaal onderwijs. Maar er zijn nog meer ontwikkelingen.

- Bouwbesluit. Nieuwe schoolgebouwen moeten voldoen aan de eisen van het Bouwbesluit. Per 1-1-2021 worden de BENG-eisen opgenomen in het Bouwbesluit. Dit zal leiden tot hogere bouwkosten en dus ook tot hogere normvergoedingen. Het is de vraag of de gemeenten hiervoor compensatie van het rijk ontvangen.
- Duurzaamheid. Tegenwoordig staat alles in het teken van duurzaamheid: (B)ENG-eisen, klimaatakkoord, vermindering CO₂-uitstoot, energietransitie, gasloos bouwen (of toch handhaven gasnet i.v.m. groen gas en waterstof?), warmte/koudeopslag, warmtepompen, nul-op-de-meter, energieneutraal etc. Het is gewenst bij nieuwbouw zoveel mogelijk hiermee rekening te houden. Vraag is vooral wie straks waarvoor verantwoordelijk is en hoe een en ander bekostigd wordt. Hier ligt niet alleen een taak voor gemeenten en schoolbesturen, maar ook (financieel) voor het rijk.
- Klassenverkleining PO. Er is momenteel een initiatiefwetsvoorstel in behandeling om de klassen te verkleinen. Dit kan tot gevolg hebben dat er meer behoefte aan onderwijsruimte zal ontstaan, al zullen in de praktijk de effecten wel meevallen.
- Vluchtelingen. Aanvankelijk zouden er nogal wat vluchtelingen naar onze gemeente komen, die ook recht hebben op onderwijs. Maar dat is nagenoeg van de baan. Er zullen dus niet of nauwelijks effecten zijn op de onderwijshuisvesting.
- Uitbreiding onderwijsaanbod. Geprobeerd wordt om meer onderwijssoorten naar onze gemeente te halen. Voordeel hiervan is dat de kinderen dicht bij huis onderwijs kunnen ontvangen en dit kan ook leiden tot besparingen op de kosten van het leerlingenvervoer (voor de gemeente en voor de ouders). Een voorbeeld hiervan is de tussenvoorziening De Brug bij de Brekelschool. Ook worden pogingen ondernomen om speciaal onderwijs in Rijssen te realiseren. Wat betreft het VO spelen er momenteel geen ontwikkelingen die leiden tot een grotere behoefte aan onderwijshuisvesting.

gymnastiekaccommodaties

In Rijssen zijn de volgende gemeentelijke gymnastiekaccommodaties:

- sporthal De Reggehal (3 zaaldelen), bouwjaar 1972, oefenoppervlakte 1.232 m²
- sporthal De Stroekeld (3 zaaldelen), bouwjaar 1997, oefenoppervlakte 1.232 m²
- gymlokaal Welleweg, bouwjaar 1966, oefenoppervlakte 200 m²
- gymlokaal Huttenwal, bouwjaar 1978, oefenoppervlakte 252 m²
- gymlokaal Kroonweide, bouwjaar 1987, oefenoppervlakte 252 m²

Daarnaast hebben de volgende scholen nog eigen gymlokalen:

- SG Reggesteyn - sporthal met 4 zaaldelen, bouwjaar 2005, oefenoppervlakte 1.754 m²
- Pius X College – 1 gymlokaal, bouwjaar 1993, oefenoppervlakte 252 m²
- Elimschool – 1 gymlokaal, bouwjaar 1972, oefenoppervlakte 121 m²

In Holten zijn de volgende gemeentelijke gymnastiekaccommodaties:

- sporthal 't Mossink (2 zaaldelen), bouwjaar 1976, oefenoppervlakte 920 m²
- sportzaal Rietbergstraat (2 zaaldelen), bouwjaar 2005, oefenoppervlakte 667 m²
- gymlokaal Lageweg, bouwjaar 1975/1987, oefenoppervlakte 252 m²
- gymlokaal Vrijheidslaan, bouwjaar 1979, oefenoppervlakte 252 m²

Daarnaast heeft SG De Waerdenborch nog een eigen gymlokaal:

- SG De Waerdenborch – 1 gymlokaal, bouwjaar 1965, oefenoppervlakte 252 m²

Gymnastiekaccommodaties (sporthallen, sportzalen en gymnastieklokalen) worden in de praktijk vaak primair beschouwd als sportaccommodaties, die daarnaast ook nog in gebruik zijn bij het onderwijs. Maar het is andersom. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van het onderwijs en daar hoort ook de huisvesting van het gymnastiekonderwijs bij. Gymnastiekaccommodaties zijn dus primair onderwijsvoorzieningen. Dit betekent dat ze goed bereikbaar moeten zijn voor de scholen. Een goede spreiding ten opzichte van de scholen is van wezenlijk belang.

Over de gymnastiekbehoefte in Rijssen en in Holten zijn 2 afzonderlijke notities d.d. 8-3-2017 geschreven, die kunnen worden beschouwd als een soort IHP voor het gymnastiekonderwijs. Voor Rijssen is de algemene conclusie dat de gymaccommodaties goed over Rijssen zijn verdeeld en dat de bestaande capaciteit voor het onderwijs voldoende is. Er is nu en op termijn zelfs zoveel vrije ruimte, dat overwogen zou kunnen worden capaciteit af te stoten. Voor Holten is de algemene conclusie dat de gymaccommodaties goed over Holten zijn verdeeld en dat de bestaande capaciteit voor het onderwijs nu en in de toekomst voldoende is. Er is niet zoveel vrije ruimte dat capaciteit kan worden afgestoten.

Beide hiervoor genoemde notities zijn als bijlage gevoegd bij het bestuursvoorstel over het rapport Capaciteitsonderzoek binnensport. In onze gemeente wordt over de sportaccommodaties (dus ook over de gymaccommodaties) veelal gerapporteerd vanuit de sporthoek. Naar aanleiding van genoemd bestuursvoorstel heeft het gemeentebestuur ingestemd met het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie naar de mogelijkheden van een derde sporthal in Rijssen ter vervanging van de gymlokalen aan de Welleweg en de Kroonweide. Al eerder is besloten tot een onderzoek naar nieuwbouw voor zwembad De Koerbelt, waarbij als variant ook de bijbouw van een sporthal is onderzocht. De bijbouw van een sporthal (ter vervanging van de Reggehal) bij het nieuwe zwembad is voorlopig niet aan de orde, maar dit zal nadelige gevolgen hebben voor enkele scholen die nu gebruik maken van de Reggehal.

In het kader van dit IHP kunnen de gymnastiekaccommodaties verder buiten beschouwing blijven vanwege de benadering vanuit de sporthoek. Er is op zich geen bezwaar tegen deze benadering, mits terdege rekening wordt gehouden met de belangen van het onderwijs en ook het nodige overleg met het onderwijsveld plaats vindt. In het kader van dit IHP moet alleen rekening worden gehouden met het gymlokaal van de Elimschool, omdat hiervoor een bijzondere regeling geldt. De gemeente blijft namelijk verantwoordelijk voor aanpassing en onderhoud van dit gymlokaal. Vanaf de doordecentralisatie per 1-1-2015 is dit echter geen huisvestingsvoorziening meer, maar wordt dit gerekend tot de kosten van materiële instandhouding. En de gemeente vergoedt de kosten van materiële instandhouding aan de schoolbesturen die juridisch eigenaar zijn van een gymlokaal. Er moet een nadere regeling worden getroffen voor het bekostigen van aanpassing en onderhoud gymlokalen, maar het meest praktische is om dit gewoon te laten vallen onder de werking van de onderwijshuisvestingsverordening en dit mee te nemen in het IHP.

toelichting IHP per schoolbestuur en per school

openbaar basisonderwijs Rijssen

Door de verplichte opheffing van obs De Salto per 1-8-2020 is er geen openbaar onderwijs meer in Rijssen. Daarom komt De Salto niet meer voor in de meerjarenplanning. De eigendom van het schoolgebouw aan de Keizersdijk gaat over naar de gemeente. Het gebouw (dat beschikt over 8 lokalen en een speellokaal van bouwjaar 1977) wordt voorlopig in stand gehouden als tijdelijke opvanglocatie gedurende de vervangende nieuwbouw van de basisscholen In den Clintuin, Johan Frisoschool en Haarschool Rijssen. De kosten van eventuele aanpassingen aan het gebouw worden meegenomen bij de kredieten voor de vervangende nieuwbouw van deze drie scholen.

openbaar basisonderwijs Holten

Na de opheffing van de Bosschool zijn er in Holten nog 3 openbare basisscholen, die alle zijn gehuisvest in nieuwe gebouwen en die beschikken over een capaciteit van in totaal 19 permanente lokalen. Bij de Holtense basisscholen is geen sprake van krimp, maar juist van groei. Volgens de prognose zal de totale ruimtebehoefte van de openbare scholen stijgen van 17 nu naar 19 vanaf 2021 en 20 vanaf 2024. Vanaf 2029 zal de behoefte structureel 20 à 21 bedragen. Bestuursbreed is er dus sprake van een mogelijk capaciteitsprobleem vanaf 2024 (tekort van 1 à 2 lokalen). Hierbij moet nog worden aangetekend dat van de 3 scholen er een is gevestigd in de buurtschap Dijkerhoek. Verwijzing over en weer is dus niet altijd mogelijk.

Toelichting per afzonderlijke school:

- o obs Dijkerhoek. De school beschikt over 4 permanente lokalen in een gebouw uit 2014. Op grond van de prognose is de behoefte van de school stabiel en structureel 4. De school beschikt dus over voldoende capaciteit.
- o obs De Holterenk. De school is gehuisvest in een permanent gebouw uit 2012, geschikt voor 7 groepen. De huidige ruimtebehoefte is 6, maar zal volgens de prognose vanaf 2021 stijgen naar 7 en vanaf 2027 naar structureel 7 à 8 groepen. Voorlopig beschikt de school dus over voldoende capaciteit. In afwachting van de werkelijke ontwikkeling van het aantal leerlingen voor de eventuele uitbreiding met 1 lokaal voorshands volstaan met een p.m.-raming in 2027.
- o obs Haarschool Holten. De school beschikt over een permanent gebouw uit 2017 met 8 lokalen. De ruimtebehoefte zal vanaf 2021 stijgen van 7 naar 8 groepen. De structurele ruimtebehoefte is vanaf 2024 te stellen op 9 groepen. Dit betekent dat de capaciteit van de school over niet al te lange tijd moet worden uitgebreid. In afwachting van de werkelijke ontwikkeling van het aantal leerlingen voor de eventuele uitbreiding met 1 lokaal voorshands volstaan met een p.m.-raming in 2024.

Het vorenstaande weergegeven in tabelvorm:

scholen	capaciteit	behoefte nu	behoefte structureel	tekort structureel
Dijkerhoek	4	4	4	-
De Holterenk	7	6	7 à 8	0 à 1
Haarschool	8	7	9	1
totaal	19	17	20 à 21	1 à 2

Toelichting op de tabel:

- o Er is nu nog sprake van (genormeerde) leegstand maar dit zal veranderen in een tekort aan capaciteit.
- o Het structurele tekort is de uitkomst van de vergelijking tussen de capaciteit en de structurele behoefte.

protestants-christelijk basisonderwijs Rijssen

Het PCPO heeft 6 basisscholen en 1 speciale basisschool (de Elimschool).

De 6 basisscholen (7 locaties) zijn goed gespreid over Rijssen en beschikken over een capaciteit van 76 (gecorrigeerd 73) permanente lokalen. De huidige behoefte is bestuursbreed te stellen op 70. De leerlingen zijn niet efficiënt verdeeld over de bestaande scholen, want aan de ene kant van Rijssen is

sprake van (genormeerde) leegstand, terwijl aan de andere kant van Rijssen de scholen (over)vol zijn. Dit is mede een gevolg van het beleid van het schoolbestuur, want het PCPO hanteert geen schoolgrenzen meer. Daardoor is het moeilijker om te praten over een oplossing per bestuur, maar dat blijft wel het uitgangspunt voor de gemeente.

Volgens de prognose zal de totale behoefte van het PCPO geleidelijk dalen tot structureel ongeveer 65 à 66 vanaf 2026. Bestuursbreed gezien beschikt het PCPO dus over voldoende capaciteit. Er zal weliswaar sprake zijn van toenemende leegstand, maar als je die verdeelt over de basisscholen dan gaat het om gemiddeld één leegstaand lokaal per school (genormeerd) en dat hoeft geen enkel probleem te zijn. Zeker niet als je (echte) leegstand in kunt zetten voor de brede school of een kindcentrum (gebruik door BSO en kinderopvang). En dat laatste is iets waarvan het schoolbestuur altijd voorstander is geweest. Dit draagt het bestuur ook uit in haar visienota huisvesting. Het schoolbestuur staat voor goed onderwijs in goed geoutilleerde, multifunctionele en duurzame gebouwen. Waar mogelijk moeten de scholen zich ontwikkelen tot brede scholen, d.w.z. dat meerdere gebruikers in hetzelfde gebouw vanuit een zelfde visie in een doorgaande lijn met elkaar samenwerken in onderwijs, zorg en kinderopvang. Het schoolbestuur gaat uit van instandhouding van de huidige scholen en locaties, alleen wil het met het oog op een betere spreiding de Willem-Alexanderschool op niet al te lange termijn verplaatsen naar het Opbroek. Dit zal leiden tot een herschikking van schoolgebouwen.

Wat betreft de speciale basisschool het volgende. De Elimschool is centraal gelegen in Rijssen en beschikt over 7 permanente leslokalen. De ruimtebehoefte is volgens de prognose structureel 7. De school beschikt dus over voldoende capaciteit. In de visienota schrijft het schoolbestuur dat de school in het brandpunt staat van veel ontwikkelingen m.b.t. passend onderwijs. De school ontwikkelt zich naar lesplaats en expertisecentrum en heeft binnen het samenwerkingsverband een regionale functie. Er is behoefte aan steeds meer samenwerking tussen Elimschool en andere basisscholen en zorgpartijen. Als de Willem-Alexanderschool wordt verplaatst naar het Opbroek, wil het schoolbestuur de Elimschool verplaatsen naar het vrijkomende gebouw (dat dan uiteraard zal moeten worden aangepast). Dan wordt de Elimschool buurman van de tussenvoorziening Brekeldschool-De Brug, wat mogelijk kan leiden tot samenwerking. Het leegkomende terrein van de Elimschool kan vervolgens (eventueel) gebruikt worden voor vervangende nieuwbouw van een andere school (Haarschool Rijssen of de Wilhelminaschool).

Toelichting per afzonderlijke school:

- Beatrixschool. De school beschikt over 12 permanente lokalen (bouwjaren 1992 en 2005) en is aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen. De huidige behoefte is 11. De prognose laat een stijging van de behoefte zien tot 14 à 15 vanaf 2025. Deze stijging komt doordat de leerlingen uit het Opbroek zijn toegerekend aan de Beatrixschool. Bestuursbreed beschikt het schoolbestuur echter over voldoende capaciteit om de instroom vanuit het Opbroek op te kunnen vangen. Er is dus geen aanleiding de capaciteit van de Beatrixschool uit te breiden.
- Julianaschool. De school heeft 2 locaties. Locatie Roerdomp (bouwjaren 1991, 1992 en 2014) heeft 11 permanente lokalen en is aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen. Locatie Stroekeld is van bouwjaar 2014 en heeft 14 lokalen (het schoolbestuur heeft voor eigen rekening nog 2 lokalen extra gerealiseerd, maar die blijven verder buiten beschouwing). In totaal heeft de school dus een capaciteit van 25 lokalen. De huidige ruimtebehoefte is 26, dus de school zit op dit moment nog meer dan vol. Volgens de prognose zal de ruimtebehoefte echter geleidelijk dalen tot 17 in 2028 om vanaf 2033 weer geleidelijk aan te stijgen tot 20. Structureel gezien beschikt de school over voldoende huisvesting.
- Wilhelminaschool. De school beschikt over 9 permanente lokalen van de bouwjaren 1959, 1963, 1988 en 2001. De huidige en de structurele ruimtebehoefte is ook 9. De school beschikt dus over voldoende capaciteit, maar zit eigenlijk iets te krap doordat het gebouw nog niet is aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen. Oplossing van eventuele capaciteitsproblemen is een zaak van het schoolbestuur. Het college heeft renovatie/nieuwbouw van de (gehele) school doorgeschoven naar 2032 (het gewogen gemiddelde bouwjaar van het totale gebouw is namelijk 1972). Het ligt voor de hand de asbestsanering en de aanpassing aan onderwijskundige vernieuwingen dan ook door te schuiven naar 2032. Volstaan kan worden met p.m.-ramingen. Het is een optie om de Wilhelminaschool te betrekken bij een toekomstige herschikking van de PCPO-scholen.
- Willem-Alexanderschool. De school (bouwjaren 1975 en 1993) heeft 11 permanente lokalen en is nog niet aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen. De huidige ruimtebehoefte is 8. Volgens de prognose zal die dalen naar structureel 7 vanaf 2022. De school beschikt dus over ruim voldoende capaciteit. Leegstand kan o.a. worden gebruikt voor onderwijskundige vernieuwingen. De school staat op de nominatie voor verplaatsing naar het Opbroek. In afwachting van de verhuizing is het niet gewenst nog te investeren in het huidige gebouw. Wat betreft

renovatie/nieuwbouw van het oudste bouwdeel (op zijn vroegst in 2035), aanpassing aan onderwijskundige vernieuwingen en asbestsanering kan daarom worden volstaan met p.m.-ramingen in het laatste jaar van de planperiode. Als de school verhuist naar het Opbroek, dan zal het vrijkomende gebouw moeten worden aangepast ten behoeve van de Elimschool. In afwachting van de definitieve verhuizing wil het schoolbestuur op korte termijn al starten met een tijdelijke opvang in het Opbroek voor de onderbouw, maar dit is naar onze mening te prematuur.

- Johan Frisoschool. De school beschikt over 9 permanente lokalen (bouwjaren 1973, 2005 en 2015) en is aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen. De huidige ruimtebehoefte is 7. Volgens de prognose is de structurele ruimtebehoefte 7 à 8. Zeg maar 8, omdat in de prognose geen rekening is gehouden met de achterstandsscore van de school. Voor 2022 staat vervangende nieuwbouw van het voormalige LO-gedeelte uit 1973 op de rol. Wij adviseren er van uit te gaan dat de Johan Frisoschool een capaciteit blijft houden van 9 groepen. Dit mede met het oog op de toekomstige verplaatsing van de Willem-Alexanderschool naar het Opbroek, wat zeker zal leiden tot een toename van het aantal leerlingen van de Johan Frisoschool (en ook de Constantijnschool). Bovendien ontstaat nu al vanuit het Opbroek meer druk op de Johan Frisoschool. De totale kosten zijn te ramen op € 2,35 miljoen. Dit bedrag omvat een bouwkostenvergoeding van € 2,1 miljoen (prijspeil 2020, structurele lasten € 60.000) en een incidenteel bedrag van € 250.000 voor sloop (inclusief asbestsanering), verhuizing, tijdelijke huisvesting (in De Salto), verkeersmaatregelen en onvoorzien. De school wil graag samen met kinderopvang De Kindertuin uitgroeien tot een buurtcentrum, maar omdat de gemeente niet investeert in kinderopvang laten we dit hier verder buiten beschouwing.
- Constantijnschool. De school beschikt over 10 permanente lokalen (bouwjaren 1989 en 2003) en kan nog aanspraak maken op aanpassing aan onderwijskundige vernieuwingen t.b.v. maximaal 8 groepen. De huidige ruimtebehoefte is 9 en zal volgens de prognose geleidelijk dalen naar structureel 7 vanaf 2026. De school beschikt dus over voldoende capaciteit. Wat betreft de aanpassing aan onderwijskundige vernieuwingen kan worden volstaan met een p.m.-raming in het laatste jaar van de planperiode. Als gevolg van verplaatsing van de Willem-Alexanderschool naar het Opbroek zal het aantal leerlingen van de Constantijnschool weer toenemen, wat op termijn kan leiden tot een capaciteitsprobleem.
- Elimschool. De school (bouwjaren 1972 en 2003) heeft een capaciteit van 7 en is aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen. De huidige ruimtebehoefte is 7 en dat is ook de structurele behoefte. De school beschikt dus over voldoende capaciteit. Als de Willem-Alexanderschool verplaatst wordt naar het Opbroek, wil het schoolbestuur de Elimschool verplaatsen naar het vrijkomende gebouw van de Willem-Alexanderschool. Daarom is het niet gewenst om nog te investeren in het huidige gebouw van de Elimschool. Wat betreft renovatie/nieuwbouw van het gebouwdeel uit 1972 (op zijn vroegst in 2032) en de asbestsanering kan daarom worden volstaan met p.m.-ramingen in het laatste jaar van de planperiode.
- Elimschool gymlokaal. De gemeente blijft verantwoordelijk voor aanpassing en groot onderhoud van het gymlokaal (bouwjaar 1972). Hiervoor moet een nadere regeling worden getroffen, maar het meest praktische is om dit gewoon te laten lopen via de onderwijshuisvestingsverordening. Als basis kan dienen de onderhoudsplanning van het schoolbestuur. Ook voor het gymlokaal geldt dat wat betreft renovatie/nieuwbouw (op zijn vroegst in 2032) kan worden volstaan met een p.m.-raming in het laatste jaar van de planperiode.

Het vorenstaande weergegeven in tabelvorm:

scholen	capaciteit nu	capaciteit gecorrigeerd	behoefte nu	behoefte structureel	leegstand structureel
Beatrix	12	12	11	14 à 15	-2 à -3
Juliana	25	25	26	20	5
Wilhelmina	9	8	9	9	-1
Willem-Alexander	11	10	8	7	3
Johan Friso	9	9	7	8	1
Constantijn	10	9	9	7	2
totaal	76	73	70	65 à 66	7 à 8

Toelichting op de tabel:

- De Elimschool is buiten beschouwing gelaten.
- De huidige capaciteit is gecorrigeerd door bij de scholen die nog niet zijn aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen (Wilhelmina-, Willem-Alexander- en Constantijnschool) één

lokaal op de capaciteit in mindering te brengen. Bij de Johan Frisoschool is de capaciteit na de vervangende nieuwbouw aangehouden.

- o De structurele leegstand is de uitkomst van de vergelijking tussen de gecorrigeerde capaciteit en de structurele behoefte. Er is sprake van genormeerde leegstand. In werkelijkheid zal de leegstand minder zijn. Een genormeerde leegstand van in totaal 7 à 8 lokalen verdeeld over 6 scholen is 1 lokaal leegstand per school. Dat is te verwaarlozen (er wordt wel gezegd dat één lokaal leegstand geen leegstand is).

protestants-christelijk basisonderwijs Holten

Het PCO Holten beschikt over één basisschool, namelijk De Regenboog. Deze school ligt centraal in Holten, heeft een capaciteit van 14 groepen (12 permanente lokalen uit de bouwjaren 1956, 1969, 1994, 2000 en 2004 en 2 tijdelijke lokalen uit 2007) en is aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen. Het schoolbestuur heeft in 2010 voor eigen rekening een lokaal extra gerealiseerd, maar dat behoort niet tot de capaciteit van de school. Volgens de prognose zal de ruimtebehoefte stijgen van 13 nu naar 14 vanaf 2021. Vanaf 2027 is de structurele behoefte te stellen op 14 à 15. De school beschikt dus voorlopig over voldoende capaciteit. Er van uitgaande dat de twee tijdelijke lokalen bij voldoende onderhoud (minstens) 20 jaar meegaan, zal vanaf het jaar 2027 rekening moeten worden gehouden met de sloop van deze lokalen. De sloopkosten kunnen worden geraamd op € 35.000 inclusief BTW. Mogelijk ontstaat tegelijkertijd een capaciteitsprobleem. Dit zou (deels) kunnen worden opgelost door het eigen lokaal van de school alsnog te vergoeden. Voor deze "uitbreiding" kan voorshands worden volstaan met een p.m.-raming.

reformatorisch basisonderwijs Rijssen

De Reformatorische Schoolvereniging Rijssen (RSVR) heeft 5 basisscholen met een capaciteit van in totaal 53 (gecorrigeerd 51) permanente lokalen (de 3 lokalen van tussenvoorziening Brekeldschool – De Brug zijn hierbij buiten beschouwing gelaten). Volgens de prognose zal de behoefte geleidelijk dalen van 51 nu naar structureel 43 à 46 vanaf 2027. Bestuursbreed beschikt het schoolbestuur dus over voldoende capaciteit. Het schoolbestuur zorgt door de hantering van schoolgrenzen voor een gelijkmatige spreiding van de leerlingen over de verschillende scholen. Volgens het schoolbestuur is de werkelijkheid vaak positiever dan de prognose. Voorlopig ziet het schoolbestuur de krimp niet als een probleem, wellicht wel op de langere termijn.

Uitgangspunt van het schoolbestuur is om de 5 bestaande scholen in stand te houden en dit is ondanks de krimp geen probleem. De scholen zijn redelijk goed gespreid over Rijssen. Het schoolbestuur ziet op grond van de huidige prognoses geen potentie voor een eigen school in het Opbroek. Leerlingen uit het Opbroek kunnen worden opgevangen op de basisscholen In den Climtuin en de Haarschool. Mocht in de toekomst toch een school verplaatst worden naar het Opbroek, dan komt hiervoor De Ronde Maat in aanmerking. Het is ook niet uitgesloten dat De Ronde Maat in de toekomst wordt afgestoten om zo te komen tot 4 robuuste scholen. Het schoolbestuur wacht de komende ontwikkeling van het leerlingenaantal af.

Toelichting per afzonderlijke school:

- o Banisschool. De school (bouwjaren 1999 en 2003) beschikt over 14 permanente lokalen en is nog niet aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen. Volgens de prognose zal de behoefte dalen van 13 nu naar ongeveer 10 structureel. De school beschikt dus over voldoende capaciteit. Wat betreft de aanpassing aan onderwijskundige vernieuwingen (waarvoor nu een leegstaand lokaal kan worden aangewend) kan worden volstaan met een p.m.-raming in het laatste jaar van de planperiode.
- o Brekeldschool. De school zit in een permanent gebouw van bouwjaar 2014 met een capaciteit van 9 groepen. De ruimtebehoefte zal van 9 nu geleidelijk dalen naar 7 vanaf 2035. De school beschikt dus over voldoende capaciteit. Bij de capaciteit en de ruimtebehoefte is de nieuwe tussenvoorziening De Brug (bijgebouwd in 2017) met 3 lokalen buiten beschouwing gelaten. De prognose gaat voor De Brug uit van een structurele behoefte van 3.
- o In den Climtuin. De school beschikt thans over 10 permanente lokalen uit de bouwjaren 1972, 1975 en 2004. De huidige ruimtebehoefte is 11 en dat is op grond van de nieuwe leerlingenprognose ook de structurele behoefte (afgezien van een piek van 12 gedurende ongeveer 8 à 12 jaar). De school heeft dus een structureel tekort van 1 lokaal. In de prognose worden de leerlingen uit het Opbroek toegerekend aan de Climtuin. Voor 2021 staat vervangende

nieuwbouw op de rol. Op grond van de structurele behoefte van de school adviseren wij uit te gaan van een 11-groepsschool. De totale kosten van een 11-groepsschool zijn te ramen op € 4,25 miljoen. Dit bedrag omvat een bouwkostenvergoeding van € 3,7 miljoen (prijspeil 2020, structurele lasten € 120.000) en een incidenteel bedrag van € 550.000 voor sloop (inclusief asbestsanering), verhuizing, tijdelijke huisvesting (in De Salto), verkeersmaatregelen, afboeken boekwaarde en onvoorzien.

- Haarschool Rijssen. De school (bouwjaren 1976, 1988 en 2001) beschikt over 10 permanente lokalen en staat voor 2023 op de rol voor vervangende nieuwbouw, waarbij uitgangspunt is een gebouw voor 9 groepen. De huidige behoefte is 9 en dat is volgens de prognose ook de structurele behoefte (met gedurende 7 jaar een piek van 10). De (nieuwe) school beschikt in principe dus over voldoende capaciteit, zeker als het bestuursbreed wordt bekeken. Voor vervangende nieuwbouw komen 2 plekken in aanmerking, namelijk de huidige plek aan de Haarszijde of de plek van de Elimschool aan de Molenstraat. De voorkeur van het schoolbestuur gaat uit naar de huidige plek (de plek van de Elimschool komt pas vrij ergens na 2025). Uitgaande van een 9-groepsschool zijn de totale kosten te ramen op € 3,7 miljoen. Dit bedrag omvat een bouwkostenvergoeding van € 3,2 miljoen (prijspeil 2020, structurele lasten € 120.000) en een incidenteel bedrag van € 500.000 voor sloop (inclusief asbestsanering), verhuizing, tijdelijke huisvesting (in De Salto), verkeersmaatregelen, afboeken boekwaarde en onvoorzien.
- De Ronde Maat. De school (bouwjaren 1982, 1986, 1987 en 2001) heeft 10 permanente lokalen en is nog niet aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen. Volgens de prognose daalt de ruimtebehoefte geleidelijk van 9 nu naar 8 vanaf 2021, 7 vanaf 2027 en 6 vanaf 2036. De school beschikt dus over (ruim) voldoende capaciteit. Leegstand kan o.a. worden gebruikt voor onderwijskundige vernieuwingen. De toekomst van de school is onzeker. Mogelijk dat op de lange termijn de school wordt verplaatst naar het Opbroek of wordt opgeheven. Het schoolbestuur heeft groot onderhoud gepland in 2022, dus het ligt voor de hand om eventuele aanpassing aan onderwijskundige vernieuwingen hiermee te combineren (mits de school nog minstens 15 jaar in stand blijft). Maar het schoolbestuur wil eerst de verdere ontwikkeling van het leerlingenaantal afwachten, alvorens in de school te investeren. Mogelijk wordt het groot onderhoud uitgesteld. Daarom voor onderwijskundige vernieuwingen volstaan met een p.m.-raming in 2022.

Het vorenstaande weergegeven in tabelvorm:

scholen	capaciteit nu	capaciteit gecorrigeerd	behoefte nu	behoefte structureel	leegstand structureel
Banis	14	13	13	10	3
Brekeld	9	9	9	7	2
In den Climtuin	10	11	11	11 à 12	-1 à 0
Haar	10	9	9	9 à 10	-1 à 0
De Ronde Maat	10	9	9	6 à 7	2 à 3
totaal	53	51	51	43 à 46	5 à 8

Toelichting op de tabel:

- Brekelschool - De Brug (de tussenvoorziening) is buiten beschouwing gelaten.
- De huidige capaciteit is gecorrigeerd door bij de scholen die nog niet zijn aangepast aan onderwijskundige vernieuwingen (Banisschool en De Ronde Maat) één lokaal op de capaciteit in mindering te brengen. Bij In den Climtuin en de Haarschool is de capaciteit van de vervangende nieuwbouw aangehouden.
- De structurele leegstand is de uitkomst van de vergelijking tussen de gecorrigeerde capaciteit en de structurele behoefte. Er is sprake van genormeerde leegstand. In werkelijkheid zal de leegstand minder zijn. Een genormeerde leegstand van in totaal 5 à 8 lokalen verdeeld over 5 scholen is ongeveer 1 lokaal leegstand per school en dat is te verwaarlozen.

katholiek basisonderwijs Rijssen

De Stichting Katholiek Onderwijs Twenterand (SKOT) beschikt over één basisschool in Rijssen, namelijk Klim-Op. Deze school is centraal in Rijssen gehuisvest in een gebouw uit 2011 met een capaciteit van 10 groepen (het schoolbestuur heeft voor eigen rekening nog 2 lokalen extra gerealiseerd, maar deze behoren niet tot de capaciteit van de school). De ruimtebehoefte is 11 en dat is ook de structurele behoefte van Klim-Op. De school heeft dus formeel een capaciteitstekort van 1 lokaal. Dit kan eventueel worden opgelost door een eigen lokaal van de school alsnog te vergoeden,

zodat de capaciteit 11 wordt. Voor deze "uitbreiding" voorshands volstaan met een p.m.-raming in 2022.

De Waerdenborch Holten

De school is gehuisvest in een permanent gebouw van diverse bouwjaren (1964, 1965, 1978, 1988, 1993 en 1998) en met semipermanente uitbreidingen in 2002 en 2005. Daarmee beschikt de school over een totale capaciteit van ongeveer 14.800 m² (inclusief een gymlokaal). Het aantal leerlingen daalt al sinds 2013 en volgens de prognose gaat de daling nog verder. Dit kan op termijn leiden tot het afstoten van (een deel van) de semipermanente huisvesting. De school beschikt in elk geval over voldoende capaciteit.

Op grond van het bestaande beleid staat op zijn vroegst in 2024 renovatie/nieuwbouw van het oudste gebouwdeel uit 1964 op de rol. In het kader van het coalitieakkoord moet er echter nog een scenario worden ontwikkeld voor De Waerdenborch. Om de huisvestingsbehoefte van de school te concretiseren zal er in 2020 en 2021 een onderzoek in 2 fasen plaatsvinden. Hiervoor is als gemeentelijke bijdrage twee keer € 25.000 beschikbaar. In het onderzoek wordt verkend wat de best mogelijke en haalbare oplossing is voor het huisvestingsvraagstuk van de school. Besluitvorming over het scenario voor De Waerdenborch kan plaatsvinden in 2022.

De verwachting is dat vanaf 2024 structurele middelen nodig zijn, maar dit hangt af van de uitkomst van het onderzoek. Om aan te geven dat de gemeente bereid is te investeren in de school (maar ook dat van de school een flinke bijdrage wordt verwacht) is voor het jaar 2024 alvast een structureel bedrag van € 100.000 in de meerjarenbegroting meegenomen. Uitgaande van een afschrijvingstermijn van 25 jaar kan hiermee bij de huidige marktsituatie een investering van ongeveer € 2 miljoen worden gedekt. Daarom onder 2024 renovatie/nieuwbouw opnemen met een "signaalbedrag" van € 2 miljoen. Voor sloop semipermanente lokalen en sanering asbest volstaan met p.m.-ramingen.

Reggesteyn Rijssen

Aan de Cattelaar staan 2 gebouwen op hetzelfde terrein, namelijk een permanent gebouw uit 2005 van 15.204 m² (inclusief een sporthal van 2.154 m²) en een tijdelijk gebouw uit 2016 van 622 m². Daarnaast is er een nevenvestiging aan de Reggesingel in het gebouw van OCT (Opleidingscentrum Twente). Bij de school zijn er de laatste jaren enkele belangrijke ontwikkelingen geweest. De bouwgerelateerde praktijkopleidingen (metselen/timmeren/schilderen) zijn verhuisd van de Cattelaar naar de Reggesingel. De vrijkomende praktijklokalen aan de Cattelaar zijn aangepast en hierin zijn ondergebracht de technische opleidingen vanuit Nijverdal. Het gaat hier om de volledige kader/basis leerjaren 3 en 4 (de leerjaren 1 en 2 kader/basis en de leerjaren 1 t/m 4 gemengd/theoretische leerweg blijven dus in Nijverdal).

Als gevolg van deze operatie is de school aan de Cattelaar tijdelijk uitgebreid met enkele theorielokalen. Het aantal leerlingen is ook gestegen, maar zal volgens de prognose geleidelijk aan weer dalen. De school beschikt over voldoende capaciteit. Sloopkosten van de tijdelijke lokalen zijn niet aan de orde, want deze kosten komen in dit geval voor rekening van het schoolbestuur.

Jacobus Fruytier Rijssen

De school is gehuisvest in een permanent gebouw van 4.668 m² uit de bouwjaren 1997, 2003 en 2014. De stijging van het leerlingenaantal als gevolg van de invoering van de Havo-top in 2014 is afgevlakt en volgens de prognose zal het leerlingenaantal geleidelijk verder dalen. De school heeft onlangs toestemming van de minister gekregen voor toevoeging van afsluitend onderwijs VBO en de profielen ZW, EO, PIE, BWI en D&P. De school zal hiervan geen gebruik maken. Dit is namelijk voor Rijssen niet haalbaar (deze opleidingen blijven dus in Apeldoorn geconcentreerd). De school in Rijssen beschikt over voldoende capaciteit voor de toekomst.

Pius X College Rijssen

De school beschikt over een permanent gebouw van 3.813 m² (inclusief een gymlokaal van 460 m²) uit de bouwjaren 1993, 2009, 2013 en 2018. Het aantal leerlingen van de school is de laatste jaren

fors gestegen. Volgens de prognose is er nu sprake van een geleidelijke daling van het leerlingenaantal. De school beschikt structureel gezien over voldoende capaciteit.

aspecten ruimtelijke ordening

- Zoals hiervoor opgemerkt zal bij het stedenbouwkundig ontwerp voor Opbroek Oost rekening worden gehouden met een locatie voor een basisschool (en kinderopvang).

- Het gebouw en terrein van obs De Salto is inmiddels in eigendom overgegaan naar de gemeente. Voorlopig wordt het gebouw in stand gehouden als tijdelijke opvanglocatie gedurende de vervangende nieuwbouw van de basisscholen In den Climtuin, Johan Frisoschool en Haarschool Rijssen. Daarna (volgens de planning per 1-8-2024) komt het gebouw volledig ter vrije beschikking.

- Op termijn komt nog een ander schoolgebouw in Rijssen beschikbaar voor de gemeente, maar dit hangt samen met de herschikking van enkele PCPO-scholen. Het gaat om gebouw en terrein van de Elimschool, de Wilhelminaschool of de Haarschool. De vraag is welke van deze 3 terreinen vanuit stedenbouwkundig oogpunt de voorkeur verdient voor een andere bestemming/ontwikkeling. Volgens team RO wordt herontwikkeling van alle 3 locaties als positief gezien, maar gaat (puur gezien vanuit oogpunt van woningbouw) de voorkeur uit naar de locatie Haarschool. De Haarschool zou dan moeten worden verplaatst naar het terrein van de Elimschool, maar dat kan alleen als de Willem-Alexanderschool verhuisd is naar het Opbroek en de Elimschool naar het dan vrijgekomen gebouw van de Willem-Alexanderschool. Verhuizing van de Willem-Alexanderschool en de Elimschool is op korte termijn niet aan de orde en het bestuur van de Haarschool zal daar niet op willen wachten. Bovendien gaat de voorkeur van het schoolbestuur uit naar herbouw aan de Haarszijde. Uitgangspunt van dit IHP is daarom herbouw van de Haarschool op de huidige plek. Door te bouwen in twee lagen wordt de footprint van het gebouw kleiner en kan de bereikbaarheid worden verbeterd door verbreding van de Haarszijde en extra parkeerruimte. Dit betekent dat op termijn of de Elimschool of de Wilhelminaschool beschikbaar komt voor de gemeente.

meerjarenplanning

De meerjarenplanning 2020-2035 is neergelegd in een apart excelbestand. De ramingen geven de totale kosten weer, waarbij geen onderscheid is gemaakt tussen structurele kosten (die worden afgeschreven) en incidentele kosten (die in een keer worden afgeboekt). Hierna onder financiële dekking wordt dit onderscheid wel gemaakt.

Aan de planning en ramingen kunnen geen rechten worden ontleend, omdat de uitgangspunten en berekeningen vaak te algemeen zijn. Daadwerkelijke toekenning van voorzieningen en bedragen vindt (nog) plaats bij het jaarlijks vast te stellen onderwijshuisvestingsprogramma. Daarbij kan ook rekening worden gehouden met gewijzigde omstandigheden.

financiële dekking

Voor de vervangende nieuwbouw van de basisscholen In den Climtuin, Johan Frisoschool en Haarschool Rijssen zijn voor de periode 2021-2023 bedragen van structureel € 300.000 en incidenteel € 1.300.000 opgenomen in de programmabegroting. Deze bedragen zijn als volgt verdeeld over de jaren en scholen:

- 2021 – In den Climtuin € 120.000 structureel en € 550.000 incidenteel.
- 2022 – Johan Frisoschool € 60.000 structureel en € 250.000 incidenteel.
- 2023 – Haarschool Rijssen € 120.000 structureel en € 500.000 incidenteel.

Deze bedragen zijn berekend in 2019 op basis van het toen geldende prijspeil, een rentepercentage van 1,5% en de toen geldende uitgangspunten. De geschatte bouwkosten zijn nu echter flink hoger, doordat het prijspeil 2020 ruim 6% hoger ligt en doordat bij In den Climtuin nu wordt uitgegaan van een 11-groepsschool (in plaats van een 10-groepsschool) en bij de Johan Frisoschool van een 9-groepsschool (in plaats van een 7-groepsschool). Bij de huidige marktsituatie is een rentepercentage van 1% (of minder) echter reëel. Dit betekent dat de in de programmabegroting geraamde bedragen voldoende zijn om de lasten van de hogere investering te dekken. De incidentele kosten blijven ongewijzigd.

Voor onderzoekskosten ten behoeve van De Waerdenborch is voor zowel 2020 als 2021 een bedrag van € 25.000 opgenomen in de gemeentebegroting. Voor het jaar 2024 is alvast een structureel bedrag van € 100.000 meegenomen.

samenvatting en conclusies

Dit IHP is gebaseerd op het bestaande beleid. Hoofdpijn is dat de minimale levensduur van een permanent schoolgebouw in principe 60 jaar is. Binnen deze termijn komen alle zaken zoals aanpassing en (groot) onderhoud voor rekening van het schoolbestuur. Na 60 jaar wordt beoordeeld of sprake zal zijn van renovatie of nieuwbouw (voor rekening van de gemeente met een bijdrage van het schoolbestuur).

Van het bestaande beleid kan in bepaalde gevallen worden afgeweken. Op grond van het coalitieakkoord 2018-2022 is voor de basisscholen In den Clintuin, Johan Frisoschool en Haarschool Rijssen gekozen voor een afwijkend scenario, inhoudende vervangende nieuwbouw van deze scholen in de periode 2021-2023. Dit is verwerkt in dit IHP en er is ook dekking voor aanwezig. Voor alle drie scholen (ook voor de Haarschool) wordt uitgegaan van vervangende nieuwbouw op de huidige plek. Er is nog geen afwijkend scenario voor De Waerdenborch. Hiervoor zal eerst in 2020 en 2021 nader onderzoek plaatsvinden. Wel is voor 2024 alvast een bedrag gereserveerd.

In dit IHP is rekening gehouden met allerlei ontwikkelingen, zoals leerlingenprognoses (krimp voor het BO in Rijssen en het VO en groei voor het BO in Holten), nieuwbouwwijk Opbroek (geen draagvlak voor het stichten van een zelfstandige school) en er wordt (deels) vooruitgelopen op een aanstaande wetswijziging (wettelijk verplicht IHP, verantwoordelijkheid voor renovatie en opheffing investeringsverbod PO). Ook ruimtelijke aspecten komen aan de orde (herbestemming vrijkomende schoolterreinen).

De gemeentelijke gymnastiekaccommodaties (primair onderwijsvoorzieningen) zijn buiten beschouwing gelaten vanwege de benadering vanuit de sporthoek. Er zal echter terdege rekening moeten worden gehouden met de belangen van het onderwijs (goede bereikbaarheid van de gymnastiekaccommodaties).

De uitkomsten per school/bestuur zijn in één oogopslag te zien in de bijgevoegde meerjarenplanning. Er zijn nogal wat p.m.-ramingen in afwachting van verdere ontwikkelingen of omdat het niet gewenst is te investeren in scholen die (op termijn) op de nominatie staan voor renovatie/nieuwbouw of verhuizing. In sommige gevallen moet eerst de werkelijke ontwikkeling van het aantal leerlingen worden afgewacht.

Wat betreft het PCPO Rijssen en de RSVR wordt gestreefd naar een bestuursbrede totaaloplossing. Bij het PCPO is uitgangspunt dat de huidige 6 basisscholen en de Elimschool in stand worden gehouden. Op termijn wil het bestuur de Willem-Alexanderschool verhuizen naar het Opbroek, wat zal leiden tot een herschikking van gebouwen (Elimschool naar plek Willem-Alexanderschool en mogelijk Wilhelminaschool naar plek Elimschool). In dit IHP is hiermee nog geen rekening gehouden. Het is gewenst hiervoor in de volgende college/raadsperiode een scenario te ontwikkelen.

Bij de RSVR en in dit IHP is uitgangspunt het in stand houden van 5 basisscholen. Het is niet uitgesloten dat in de toekomst De Ronde Maat wordt verplaatst naar het Opbroek of zelfs wordt afgestoten.

De ontwikkelingen staan niet stil. Dit IHP heeft periodiek bijstelling.

Bijlage: meerjarenplanning 2020-2035

SSO
Sm. 17-8-2020